

BoN

Bohdašín, Vanovka, Rokole, Bydlo

BOHDAŠÍNSKÉ OBECNÍ NOVINY

www.bohdasin.cz; obec.bohdasin@dobruska.net

redakční rada: Jana Petřů, Hana Matějčková,
Josef Černý

stálí spolupracovníci: Ljuba Rychetská, Radka Gottwaldová,
sestry z Rokole

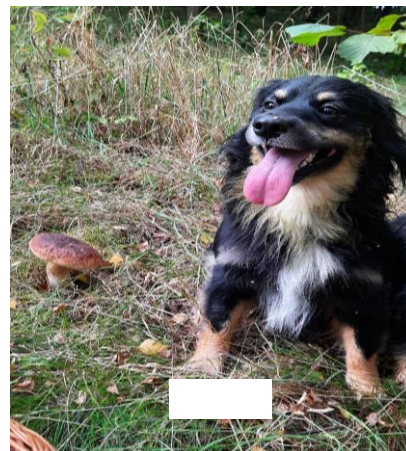
3/2022

Říjen

Listí žloutne, opadává,
to podzim už nastává.
Jablka, hrušky dozrávají,
houby v lese vyrůstají.

V krbu brzy zatopíme,
čaj s rumem si uvaříme.
Venku déšť, pošmurno,
doma při svíčkách útulno.

Když zasvítlí sluníčko,
dáme ještě venku kafičko.
Koukneme na barevné stromy,
jsou lepší než šedé domy.

Astronomický podzim začíná 23. 9. 2022 ve 03:04 hodin.

Meteorologický podzim začíná 1. září a končí 30. listopadu.

Někdo podzim nemá moc v lásce. Dny jsou kratší a chladnější. Ráno vstáváme za tmy a večer se brzy stmívá. Rostliny odkvétají a ze stromů opadává listí.

Stěhovavá zvířata odlétají do teplých krajín a je nám prostě zima, protože jsme byli zvyklí na letní teploty. Ale takový je koloběh života....

V září slavíme den české státnosti, Svatý Václav je symbolem českého státu a právě 28. září byl zabit svým bratrem Boleslavem. Státním svátkem je 28. září teprve od roku 2000.

V říjnu slavíme den vzniku samostatného československého státu, což se stalo 28. října 1918 a prvním prezidentem byl Tomáš Garrigue Masaryk.

2. listopadu pak máme "dušičky", kdy vzpomínáme na všechny věrné, zesnulé.

A pak 17. listopad, který je známý jako mezinárodní den studentstva, ale u nás se vztahuje ke dvěma historickým milníkům. Uzavření českých vysokých škol v roce 1939 a začátek sametové revoluce v roce 1989. Od roku 2000 se obě události uctívají, jako státní svátek.

Tak teď rychle nasušit houby, naložit švestky (každý podle svého), uložit brambory a jablka do sklepa a zelí do zeláku ať jsme připraveni. ☺

napsala a složila: Radka Gottwaldová

A co se u nás událo od posledně?

3. - 5. července - výlet motorek „Operace Ostrava“

13. srpna - soutěž o bohdašínskou proudnici

27. srpna – loučení s létem

12. září – veřejné zasedání

V Bohdašíně a okolí se stále něco děje. A to je dobře.

Operace Ostrava

Je neděle 3. července v 8.hodin ráno a před hasičárnou v Bohdašíně se řadí stroje o nejnižší kubatuře. Začíná Operace Ostrava!

Loni jsme jeli západním směrem na horu Říp, letos to je na východ s cílem dosáhnout předměstí Ostravy. Stroje i jezdci se řadí k fotografování – když Operace Ostrava, tak vyrazíme pomocí startovací pistole a zelené světlice. Ne vše jde hladce, a tak na „první dobrou“ to nevyšlo a jsme rádi, že máme pořád našeho starostu. Přece jen vše dobře dopadlo, „zelená“ vzlétla k obloze a skupina nažhavených jezdců i jejich strojů se vydává směr Orlické Záhoří. Z jeho průjezdu máme i DVD, které bude na mailové adresy rozesláno jako příloha. Po vystoupení na Šerlich je první zastavení. Kdo byl dobře připraven, zapálí si cigaretu, nebo se kochá krajinou. Ostatní chladí stroje, vyměňují svíčky a doplňují oblečení – nahoře je ztlačně chladněji.

Pokračujeme dolů přes Orlické Záhoří až do druhého zastavení v Neratově, kde mají krásný zrestaurovaný kostel. Je krásně, dáme si kávu, diskutujeme o trase a testujeme dron, který vezeme s sebou pro případ potřeby předsunutého průzkumu. Technika drží, a tak beze ztrát pokračujeme v cestě.

Králíky – stavíme na oběd a rozdělujeme se do dvou restaurací, o kterých by se dalo říct „nebe a dudy“. Pokračujeme na Hanušovice směr Šumperk do Krásné, kde nás vzali na milost a vpustili nás do obsazeného kempu u rybníka. Polovina staví stany, druhá tvoří frontu u pípy, kde se později střídáme. Probíhá tradiční servis a údržba strojů. Ráno pokračujeme po silnici č. 11 na Sobotín a táhlým stoupáním na Skříteck; je neuvěřitelné, co naše stroje dokážou a vydrží. Jsme 876 m n. m. Na Skřítku náš čeká příjemná restaurace s ochotnou obsluhou a dostatečným výběrem. Plně toho využíváme a od snídaně přecházíme téměř k obědu. Sjezd na Rýmařov, dotankování u pumpy a kolem Slezské Harty jedeme směrem na Hlučín. Tam byl doporučen místním informátorem kemp s dobrým vybavením a velkou vodní plochou. Voda by byla, ale plochy pro stanování nevhodné, občerstvení „na dalekohled“ a předpisy pro kempování tak trochu, jak z jiné planety, např. vstup i sebemenším domácím mazlíčkům zakázán! Majitelkou je údajně navrátilivší se emigrantka.

Informátor nám na telefonický dotaz, co to vlastně doporučil, řekl, že tam byl naposled před víc než

čtyřmi roky. Tak rychle jdou změny „k lepšímu“. Hledáme jiné řešení a přesouváme se do kempu Landek, bývalého hlubinného dolu se zachovalou těžní věží. Tam jsme na dva dny a jednu noc našli útočiště.

K tomuto místu se váže jedna zachycená zpráva z 1. 8. 2022 v 8 hodin na Čro2: „Opěrnou zeď na Bazalech v Ostravě zdobí místní malíři-sprejeři a nebude na ní chybět ani vrch Landek.“

Při návratu z Hlučina do autokempu po navazující cyklostezce, kterou jsme nedobrovolně druhý den pobytu použili, se stalo následující: Uzavíral jsem naši kolonu na úzké zarostlé stezce a tam se za mnou začali štosovat místní cyklisté, kteří tudy jezdí na pivo do autokempu. Byli rychlejší a předjíždět se nedalo. I přes přilbu bylo slyšet spoustu nadávek a vulgarismů v ostravském dialektu. Ano, člověk má poznávat jiné kraje, vždy to má nějaký přínos.

První noc v kempu Landek proběhla v poklidu a na příští den jsme naplánovali návštěvu hasičského záchranného sboru ČR v Hlučíně. (Pozn.: Hlučínské panství patřilo od r. 1845 Rotschildům.) Dobré vyjednávací schopnosti našich kompetentních členů po krátké době zajistily otevření brány a našimi průvodci po areálu byly toho dne dvě nejvyšší šarže. Bylo na co se dívat, zvláště pro naše dobrovolné hasiče to stálo za to. Viděli jsme techniku, která zasahovala v muničním skladu ve Vrběticích, na Moravě po ničivém tornádu a po našem návratu domů i v Chráněné krajinné oblasti Českého Švýcarska a Pravčické brány při letošním ničivém požáru. Techniku HZS a její schopnosti poznali i naši sousedé na německé straně, která nebyla ušetřena jeho následků.

Vyhládlo nám, a tak jsme se při loučení poptali, kde se dobře najíme. Byla nám doporučena restaurace „U Čochtana“ hned za rohem. Překvapivě rychlá a ochotná obsluha, normální lidi a normální české jídlo. Po obědě jsme si vyjeli za město na prohlídku vojenských opevnění z 2. světové války včetně tanků. S pozdní odpolední hodinou cestou do kempu zastavujeme u supermarketu na kávu a doplnění zásob na večer a na snídani. Překvapil nás velký počet všudypřítomných „tmavočechů“. Ti zde se od těch v Čechách dost liší – vizáží, chováním a počtem. Je večer, volná zábava a spokojené očekávání dnů příštích...

A je tu zase nové ráno. Po snídani se radíme o dalším programu a jeho závěr ovlivňuje „Aladin“, který nás upozorňuje na velkou pravděpodobnost změny počasí k horšímu. Výsledkem je rozhodnutí, že program zkrátíme o jeden den. Do nastalé situace vstupuje návrh: Je tu jakási možnost, jak nás všechny i se stroji dostat domů a ještě se přitom i prospat. Počáteční nadšení však ochládá se studenou frontou postupující k našim západním hranicím. Ne všichni přesně vědí, oč jde.

Probíhalo jakési vyjednávání – zprávy šly z jedné strany na druhou jakoby přes satelitní družici. Naděje se střídala s beznadějí v rychlém sledu, ještěže k tomu nebyl obraz!

Odpoledne uteklo jako voda a kolem 19. h padlo definitivní rozhodnutí. V 19,30 opouštíme kemp s cílem dosáhnout poloviny cesty zpět, přenocovat a další den dopoledne dorazit domů. Ale vše bylo nakonec jinak!

Vydáváme se na ústupovou cestu zpět po trase Hlušice, Moravský Beroun, Šternberk, Uničov – to už jedeme za tmy a krajinou, kde cesty jdou v prudkých stoupáních nahoru a klesání je ve stejném sklonu.

Magneta dávají některým strojům zvláštní podobu, při stoupání v kopci vypadají jako mihotavé světlušky a z kopce zase připomínají svým osvětlením stroje vyšší kubatury. Je tu ale i jiný problém: stroje i jezdci začínají projevovat první náznaky únavy. Je tu Zábřeh a po poradě jedeme mimo silnici cyklostezkou podle vody nebo železniční tratě. Několik z nás touto cestou již v minulosti jelo, ale asi za světla. Přijíždíme do Lanškrouna, do půlnoci mnoho nechybí. Před branou jednoho závodu pod veřejným osvětlením studujeme mapy. Osvěžujeme se jídlem a pitím. Měla by podle původního plánu nastat chvíle, kdy se uložíme k spánku – ale kde, v tuto dobu a v těchto místech?

Nastává „bod zlomu“. Věděl jsem, že musím být druhý den z rodinných důvodů doma, a tak dochází k nestandardní situaci. Žádám o povolení opustit jinak soudržnou skupinu a vydat se na sólo jízdu. Schváleno. - nastává boj s časem, přírodou, tmou a záludností možných nečekaných objížděk. A nejen to – už není žádné doprovodné vozidlo za zády a bedny náhradních dílů. Stačilo by píchnout a člověk by se mohl do ranního rozbřesku pást se srnkami někde na louce. Po hřebenovce následuje sjezd dolů do Ústí nad Orlicí a pak po „jedničce“. Je něco po půlnoci – tma, ticho, chladno a hvězdy. Černý jezdec černou tmou, svou družinu za sebou! Vamberk – poslední velká křižovatka a pak už Rychnov nad Kněžnou a Dobruška. První červánky na obzoru dávají jistotu a plyn jde téměř na maximum. Kamarádi někde u benzinové pumpy právě začínají snídat. Zase jako za časů dávno minulých. Propagátoři motorismu školou povinní na Pionýrech a Stadionech o obsahu 50 ccm! Vzdálenosti nehrály roli, což potvrzují i dnešní současníci, kteří se neváhají pustit po kontinentu – do Ruska, na Balkán, ale i téměř kolem světa. V Dobrušce odbočuji na Bohdašín, který projedu k hasičárně a zpět, a tak dávám nespavcům zvukem svého motoru informaci o tom, že „asi nějaký jiný gang“ už není daleko!

Je po 3. hodině ranní, pokus o usnutí, pak asi v 7,30 h slyším zvuk Babety... Vše dobře dopadlo, všichni jsou zpět, živí a zdraví. Jen pro „černého jezdce“ jízda ještě nekončí...

*Zvláštní poděkování všem, kteří se podíleli svými zkušenostmi a prací na mém stroji, který měl oproti loňskému roku letos opravdu jiný zvuk a spolehlivost!

Napsal: Jiří Bělobrádek

Bohdašínská proudnice 2022

13. srpna se konal už 19. ročník hasičské soutěže o bohdašínskou proudnici. Letos se zúčastnilo 5 družstev. Jako pokaždé se jednalo o hasičské klání v požárním útoku s překonáním lávky přes nádrž. Na prvním místě se umístilo družstvo z Bohdašína u Červeného Kostelce a naše domácí družstvo se skládá ze samých gentlemanů a nechalo všechna družstva vyhrát. Odpoledne se v soutěžích pokračovalo. Byl připraven přejezd na trakaři, klání s bidélci. Náročný den byl zakončen večerní zábavou, o kterou se postarala skupina Styl. Všem, kdo se na akci podíleli, patří velké poděkování.

Loučení s létem

V sobotu 27. srpna odpoledne proběhlo za hasičárnou a pro děti loučení s létem plné her, vyrábění

a nesměla chybět hasičská pěna. Jelikož se nekonal v červnu dětský den, tak hasiči a obec uspořádali podobnou akci v létě. Když se všechny děti sešly, tak si vyrobily krabičku na sladkosti a odměny, co dostávaly. Pak se soutěžilo ve skákání v pytli, přelévání vody z misky do lahve na čas (vůbec to nebylo jednoduché, zkusila jsem si to také 😊), chytání rybek na udici, motání sušenky na provázku k sobě a byla i opičí dráha. Letos

si mohly vyzkoušet střelbu z luku a nesměla chybět šipkovaná. Za odměnu si vylosovali číslo, pod kterým dostaly tašku s dárečky. Po návratu z trasy se děti vyblbly v hasičské pění a novinkou byl obří bazén, ve kterém se mohly opláchnout od bublin. Děti odcházely s rukama plnými odměn a bříškem napucnutým špekáčků. Na to, že byl konec prázdnin, tak nám počasí přálo a všichni jsme si to užili.

Všem, kdo se na akci podílel, moc děkuji za pomoc. 😊

napsala: Jana Petřů

Rokolské putování

z pamětí Adolfa Popelky

Za mého dětství počalo přicházeti do oblíbenosti chození ke kapličce v neděli odpoledne. Maminky vzaly z police kávový hrneček a šly s dětmi ke kapličce. Pomodlily se, napily se vody ze studánky, usedly na břehu a povídaly si. Děti běhaly po lese a skotačily.

Jméno Rokole se tehdy ještě nepoužívalo a vešlo ve známost teprve s obrázky a modlitbičkami tímto jménem opatřenými. Otec mi říkal, že jméno Rokole dala kapličce a tomu místu jedna ženská, Škodka z Mezilesí, která se modlívala k Panně Marii Rokolské, snad aby se to nepletlo s Vambeřickou, Svatoňovickou, Vartickou, Dešenskou a jinými.

Tenkrát už tu a tam v neděli, bylo-li hezky, zavezl šenkýř Fendrych ke kapličce vědérko piva a šenkoval. Někdy i šenkýř Martínek z Tisu. Přišla i babka z houskami z Hrádku, přinesla je v koši. Jiná přinesla v putně marcipánové a cukrové pamlsky.

Nejskvělejší období nastalo, když byla postavena kamenná křížová cesta, místo prostých obrázků zavěšených na stromech. To se návštěvnost náramně zvedla. Už nestačil soudeček piva v neděli. Houfy poutníků přicházely i ve všední den, protože se tu při cestě do Vambeřic nebo do Varty zastavovaly. Tu se chopil kšeftu sám majitel Rokole, František Martínek, nazývaný potom Rokolský. Nejprve zřídil výčep v cihelně- dnes na tom místě stojí kostel. Pak postavil na místě zrušené cihelny dřevěnou boudu, kterou stále rozšiřoval. Byly složeny rokolské mariánské písně, natisknuty obrázky, boudy s poutním zbožím začaly růst jako houby po dešti.

V Bohdašíně se chopila kšeftu Fialka od kříže, která už měla obchodní zkušenosti. Skupovávala cukrové šteníky a vejce po staveních a v Rokoli prodávala perníkové a cukrové pamlsky. Také Kasnarka si zařídila boudu s obrázky, růženci, svíčkami a cukrovím.

I v Tisu, na Hrádku, v Mezilesí a Slavoňově se našli podnikaví lidé, kteří v Rokoli obchodovali. Cukrář a perníkář Horných z Nového Města a jeho konkurent Růžička z Dobrušky dodávali zboží, později tu oba měli krámky. Barvířka Hromádková z Hrádku se přestěhovala do Rokole do k obývaní zařízené boudy s celým svým krámem krajek, karkulek, povijanů, růženců, foukacích harmonik, kravat, peněženek, obrázků. Měla němého, stále opilého muže, který tahal vozík se zbožím na poutě a jarmarky v širokém okolí.

Starý, jako poleno hluchý nádeník, vdovec Kašpar z Tisu, oblečený většinou ve starý opelichaný kožich, s bradou šátkem podvázanou, s velikými věchty bavlny v uších, dělal u kapličky strážce. Prodával obrázky, modlitbičky a písničky, které sám skládal. Chodíval také poutníkům naproti, k Hamerské skále, ke Grymovu poli u cesty do Šmalcovny a na rozcestí do Hliníků. Občas poutníky vyprovázel a dokonce jim kázal. Šli jsme jednou z Hrádku, když právě doprovázel houf poutníků. Schovali jsme se v houštině za smrkem s obrazem a poslouchali. Kašpar se postavil pod smrkem a začal řečnit: „Tak rozmilí poutníkové, ut te tvou pobodnost pádem bohem vykonali. Já vám vintuju, aby tato pobodnst ke ti a chvále bodí a k tpatení dutí vatích plotpjela. A at ptíдете domů a vaťe domátí te vát budou tádat, to jim to netete, tak deknete, de jim padenka Mrijá potílá hubitku a vobrádek. Tak buťte šecky pádeboheb a at date tem ptíдете a mně vít dedajdete, nedapobedťe te taky poboblit da tadýho Jidíka Kaťpada.

Při posledních slovech se rozfňukal, mačkal z očí slzy jako hrachy a plakal jako Jeremiáš na zříceninách Jeruzaléma. Do staré beranice se krejčary jen sypaly. Jak z proslovu vidno, mluvil Kašpar stále jako by měl velkou rýmu a šlapal si neustále na jazyk.

Ale příliš dlouho Kašpar poutníky doprovázel a řečnit nesměl. Pozdvihly se proti němu hlasy okolních farářů, kteří nechtěli trpět, aby se jim Jiřík Kašpar pletl do kšeftu. Prý že promlouváním k poutníkům sahá do úřadu kněžského. Proto mu to bylo zakázáno.

Kašpar byl také v Bibli zběhlý a věděl, jak dlouho byl živ Adam, Noe, Abrahám, Metuzalém a jiní dlouhověcí muži. To v gratulacích panímámám, jěž o jmeninách obcházival, neopomíjel svědomitě vypočíst, vinšuje, aby oslavenkyně podobně dlouhého věku se dočkala, po smrti pak aby se s nimi a se svojí patronkou v nebi věčně radovala. V zimě, když bylo po sezoně v Rokoli, chodíval Kašpar v Tisu, v Janově a ve Sněžném pomáhat mlátit obilí. Na stará kolena se ještě potřeštil a oženil se s nějakou vdovou z Tisu, která si u kaple postavila krámek s poutním zbožím.

Napsala: Hana Matějčková

Ted' na podzim všude kolem nás padají kaštiny. A tento článek mě zaujal. Tak věřím, že i pro vás bude inspirací, nebo aspoň trochu poučný.

Jírovec **maďal** (*Aesculus hippocastanum*), lidově koňský kaštan či divoký kaštan je statný a košatý strom, který má řadu léčivých účinků na náš organismus. Z jírovce maďalu se v lidovém léčitelství využívají květy, listy, kůra a především lesklá hnědá semena – kaštiny, které jsou ukryty v ostnitě tobolce.

Z historie využívání kaštanů

Kaštan a jeho léčivé účinky byly hojně využívány již od 16. století především k léčbě revmatismu a při onemocnění žil. Kaštany dříve sloužily jako krmivo pro domácí zvířata a jako krmivo pro lesní zvěř slouží dodnes; název koňský kaštan odkazuje na původní použití kaštanů k léčbě dušných i jinak nemocných koní. Kaštany se používaly také při přípravě piva, pálenky nebo jako náhražka kávy. Jírovec maďal je opadavý strom patřící do čeledi jírovcovitých. Tento mohutný strom se silným kmenem a krásně košatě rozloženými větvemi dorůstá až do výšky 25 metrů.

- Kaštany obsahují hlavně skupinu tripertenů, souhrnně nazývaných aescin, z dalších látek flavonoidy a škrob. Látky obsažené v kaštanech působí antibakteriálně, protizánětlivě a mírně svíravě.
- Kaštany pomáhají na bolavé klouby, při revmatismu, artritidě, dně, léčí vodnatelnost, popáleniny, omrzliny, bérkové vředy, ekzémy a jiné kožní defekty, uleví při bolestech zad.
- Extrakt z kaštanů se využívá při zánětu žil a křečových žilách, trombóze, hemoroidech a při otocích způsobených městnáním žilní krve v nohou. Kaštany také zlepšují otoky (i lymfatické), zvyšují pevnost a pružnost cév.
- Odvar z kůry se užívá při střevních katarrech, průjmech, hemoroidech a křečových žilách. Ke stejným účelům se používá i nálev z květů jírovce maďalu – v květech, které chutnají nasládle, jsou třísloviny, cukr a cholin.

Kaštanová tinktura na bolavé klouby a svaly

Tinktura z kaštanů má široké využití díky svým protizánětlivým a protirevmatickým účinkům. „Bolavé svaly a klouby nebo otoky buď potíráme, nebo tinkturu nalijeme do rozprašovače a aplikujeme bolavá místa, ideálně po koupeli. Vnitřní užití kaštanového extraktu je vhodné při problémech cévního systému – proti arterioskleróze nebo pro periferní prokrvení. Kaštanová tinktura je výborným prostředkem při studených a fialových rukách nebo některých formách migrény,“.

Zhruba 10 kaštanů nejmenno nasekáme a zalijeme 200 ml francovky nebo lékárenského lihu. Ve tmě a chladu za občasného protřepání necháme tři týdny macerovat. Pak scedíme a nalijeme do čisté lahvičky.

Kaštany v kapse

Máme-li kaštany u sebe, chráníme se proti bolestem kyčlí a kolenou. Nošení kaštanů v kapse se v lidové medicíně doporučuje při revmatických bolestech kloubů a zad. Známé je také mnutí kaštanů v dlaních jako účinná zbraň proti revmatismu,“ říká bylinkář a dodává: „Ještě bych rád připomněl, že plod jírovce maďalu je pradávným symbolem plodnosti. Podle lidové tradice by ženy, které se snaží otěhotnět, měly nosit 9 kaštanů stále při sobě, nejlépe v dolní části těla, to samé platí pro budoucí tatínky. Ženy v období klimakteria by u sebe měly nosit i tři sáčky, každý s 15 kaštany.“

Kaštany v posteli proti rýmě a kašli

Spaní na kaštanech nás má přes zimu ochránit před nachlazením, kašlem a rýmou a celkově působí blahodárně na náš organismus. Úlevu přinese i při křečových žilách, revmatismu, bolestech páteře, bolestech hlavy i při zánětech močových cest.

Kaštany dáme pod polštář tak, aby nás netlačily. Měli bychom na nich spát až do prvního jarního dne a pak je spálit.

Při bolestech zad a kloubů je umístíme pod matraci či na zem pod postel.

Kaštany můžeme také dát do látkového sáčku.

Počet kaštanů se řídí věkem – mělo by jich být tolik, kolik je nám let + jeden navíc.

Zpracovala: Jana Petřů /zdroj: internet/

NA NÁVŠTĚVĚ U SOUSEDŮ

Ohnišovská dominanta v novém hávu

Jednou z dominant Ohnišova je budova základní školy, která společně s novogotickým kostelem sv. Cyrila a Metoděje z roku 1894 upoutá pozornost každého, kdo projíždí obcí.

Je to nadčasová, vzdušná a prostorná budova s překrásným výhledem na celou obec, její pole, zahrady, rodinné domky, kostel, okolní lesy. V jejich zdech se vystřídaly generace ohnišovských občanů, kteří zde získali základy vzdělání a vý-

chovy, což jim umožnilo start k dalším životním cílům. Budovu obklopuje rozsáhlý areál zeleně, který je využíván základní a mateřskou školou ke sportovním a relaxačním aktivitám.

Nelehké rozhodování o stavbě

Rozhodnutí o stavbě funkcionalistické budovy základní školy čp. 182 na návrší nad obcí padlo ve 30. letech minulého století a nebylo vůbec jednoduché. Stálo mnoho úsilí těch, kteří toto řešení prosazovali, neboť stavba byla finančně velmi

nákladná. Nelze se tedy divit, že měla řadu odpůrců a rozdělila tak obec na dva znesvářené tábory. Projekt vypracoval architekt Jindřich Freiwald, rodák z Hronova, jež vtiskl svou originalitu řadě staveb nejen v blízkém okolí, ale v celé republice.

Novostavba byla dokončena v roce 1932 za poměrně vysokých finančních nákladů jeden milion Kčs. Na výkresech je uveden jako stavitel Rudolf Jánský. Ohnišov je i na současné poměry klasickou malou obcí, o to více je třeba ocenit odvalu projektanta a tehdejších iniciátorů stavby,

Archivní snímky nově postavené ohnišovské školy.

že dokázali prosadit realizaci díla v této podobě, na svoji dobu, a vlastně i na dnešní poměry, stále moderně působící objekt, kterému čas neubral na nadčasovosti a který stále plní své poslání – vzdělání dětí. Jak majestátně a vpravdě futuristicky musela na tehdejší obyvatele obce působit běloskvoucí novostavba vypínající se nad obcí, ve které plynul život fakticky stále ještě v rytmu počátku 20. století?

Pomník odvahy a rozvahy

To, že prosazení novostavby školy v tomto novém pojetí nebylo vůbec jednoduché, dokládají dopisy Jindřicha Freiwalda, uložené ve školní kronice z let 1880–1932. V nich se mimo jiné uvádí: „Jsou to velmi těžké doby, z nichž zbývá jedině jen naděje, že aspoň budoucnost uzná, že jsme v obci postavili navzdory všem těžkostem a potížím, o nichž se nezáčastněným ani nezdá, školu, jež do dalšího století bude okrasou obce, pomníkem odvahy a rozvahy na jedné a nerozumem nekritičnosti a vědomé špatnosti na straně druhé.“

Nadčasový moderní objekt

Prostorná budova je třípodlažní se vstupem lemovaným klasickým kovovým členitým rámem s prosklením. Zadní trakt je opět v jednoduchém provedení s velkoplošnými okny hlavního schodiště pro obsluhu pater s učebnami, západní stranu tvoří do oblouku provedené schodišťový prostor, sloužící pro obsluhu pater bytu pro zaměstnance školy.

Množství rozměrných a symetricky umístěných okenních otvorů ve fasádě v kombinaci křížového a trojkřídlého členění oken s nadsvětlíky zajišťuje budově a třídám světlo, prostor a dostatek vzduchu. Stávající okenní výplně jsou již novodobého provedení, zachovávající alespoň původní členění. Nad vchodem je umístěna zastropená lodžie, za kterou je kancelář ředitele. Zábradlí lodžie je plně vyzděné a hladce omítnuté. Celkově je hladká fasáda dekorována pouze mírně předsazenou vrcholovou vodorovnou římsou. Budova je zastřešena v hlavní části stanovou střechou, nad nižší zděnou částí na západní straně je střecha valbová. Střešní krytina šikmých ploch je tašková v barvě červené.

Přístavba tělocvičny a družiny

Na východní straně je střecha plochá a zastřešuje přístavbu vzniklou koncem 80. let. Byla přistavěna část, která v přízemí rozšířila mateřskou školu, v prvním patře je tělocvična a v druhém patře družina. Přístavba i s osazenými dvěma řadami oken navazuje na hlavní hmotu a v rámci historické hmoty budovy, i svým zastřešením, nepůsobí rušivě.

S Masarykovým jménem

V ploše fasády je mezi druhým a třetím podlažím umístěn nápis „Masarykova škola“. Jméno prezidenta T. G. Masaryka nesla budova od doby vzniku nové školy v roce 1934. Nápis si podržela i v 50. letech 20. století. Poté ale byl odstraněn a pojmenování se nakrátko vrátilo i s nápisem zpět v roce 1968, ale již v roce 1970 muselo být z politických důvodů opět demontováno.

Po roce 1990 se všechna obecní zastupitelstva o školu vzorně starala, škola se stala jednou z investičních priorit. V roce

Současná podoba školy po nedávných úpravách a opravách.

1994 vedení obce zajistilo generální opravu střechy včetně klempířských prací, byly instalovány nové elektrické rozvody a na novou omítku se vrátil historicky do-ložitelný nápis Masarykova škola.

Po opravách je škola jako nová

V roce 2017 došlo k dílčímu zateplení objektu, jednalo se především o výměnu oken, úpravy uvnitř budovy a zateplení a oprava střechy. V tomto roce obec také pořídila nové lanové prvky na dětské hřiště u školy. O dva roky později byly v rámci řešení bezbariérovosti přizpůsobeny vnitřní prostory, upraveny vchodové dveře a stání pro auta.

Zatím poslední akce zaměřená na snížení energetické náročnosti budovy proběhla v roce 2021. Jednalo se o zateplení obvodových stěn, sanaci zemní vlhkosti a o další opravy vnějších částí budovy. Tím vše neskončilo. V nejbližší době je v plánu vybudování parkoviště, oprava přístupového schodiště a výměna zdroje tepla. Ohnišovská škola je tak po právu chloubou a dominantou obce. (dr)

Tento článek vyšel v Dobrušském zpravodaji. A použila jsem ho nejen proto, že jde o školu, kam chodí děti z naší vesnice (mateřská škola a první stupeň), ale také proto, že 22. září oslavila škola 90. let od postavení. 17. 9. 2022 odpoledne proběhla na zahradě školy oslava k této události. Nejdříve měla proslov paní starostka obce a poté paní ředitelka. Vystupovaly postupně děti z mateřské školy a poté ze základní školy. Měli připravené občerstvení a hudební doprovod. Na velkém plátně promítali fotky z let minulých a měli je vystavené i na stojanech v tělocvičně. Byla sranda a trochu nostalgie se na fotkách najít. ☺ Byla možnost si prohlédnout celou školu od vrchu až dolů do kuchyně. Je neskutečné, jak se škola za tu dobu změnila, co jsem ji opustil. Personál školy jde s dobou a hledí si ji. A to je moc dobře.

S dovolením dvou paní učitelek ze školy (které tuto básničku složily), vám zde napíši, co děti přednášely hromadně na slavnosti.

Naše škola

1. Ohnišovská školička z dálky už vás vítá,
krásný pohled na Ohnišov ze svých oken skýtá.
Není malá, ani velká, prostě akorát,
tento rok tu bude již 90 let stát.

3. Sčítáme a odčítáme,
 násobíme, dělíme,
Když si k tomu zazpíváme,
 náladu si zlepšíme.

5. Aby tělo nebolelo,
 čeká na nás zahrada,
 chodit si ven na přestávku,
 to je prostě paráda.

7. Jsme moc rádi, že jsme tady,
 baví nás tu každý den.
 Se spoustou nových dovedností,
 do života vstupujem.

2. Pan architekt Jindřich Freiwald projekt školy vytvořil
 a pak už se v těchto místech základní kámen položil.
 Po několik generací děti se tu vzdělávají,
 ve škole i ve školce vědomosti získávají.

4. Cvičíme i malujeme,
 češtinu se učíme.
 I když je to někdy dřina,
 dobře se tu bavíme.

6. Školkáčci jdou často s námi,
 děláme jim chůvičky,
 tlačíme je na traktorech,
 když je bolí nožičky.

Zpracovala: Jana Petřů

Báseň

Tu jsem také objevila, pobavila mne, snad vás také.... ☺

V Dolích pod Frymburkem stará,
chudobná chaloupka stála,
v níž kmotřička Kubečková
s mužem Jirkou přebývala.

Tato manželská dvojice,
také houfec dětí měla.
Táta s dětmi poslouchali,
máma – ta jen poroučela.

Hezky to měl zařízeno
chudák – ten Kubečků Jíra,
žena na svůj způsob byla
pevná jak helvetská víra.

Časem sobě na to zvyknul,
brániti se – málo platno,
za stavem jen tiše seděl
a tkal husté pevné plátno.

Člunkem házel a přirážel,
neodmlouval Kačce více,
vždyť to bylo stejně marné,
načpak sobě hmoždit plíce?

Tak to šlo už po řadu let,
v klidu tak hospodařili,
tkalcovali, handlovali,
v létě trochu dřevařili.

Pozemských statků si při tom
nenashromáždili sice,
leda, že skoro každý rok,
měli o křiklouna více.

V polou října měli vždycky,
brambůrečky vykopány,
a než přišly chumelice,
i pařezy rozštípaný.

Kolem stěn světnice měli,
tlustý kožich z mechu, listí,
pak byli po celou zimu,
že nezmrznou zcela jisti.

Pak si Jiřík jako tkadlec,

Nic platno Jiříku není,
musíš sám na jarmark jít.
Čas utíká jako voda.
Já ty věci musím mít.

Dej však sobě dobrý pozor,
ošidit se nedej!
Nenech se napálit s hadry.
Abys dobře koupil dbej!

I šel Jirka v bouři, větru,
v závějích a ve vánici,
měl kožich, důkladné boty.
A přes uši beranici.

Hned zamířil mezi krámy,
kde severák rozfukoval
karkulky a povijany
a ostošest nakupoval.

Mýliti se pranic nedal,
když si ho tu dobírali,
nic nedbal, že se mu známí
i neznámí posmívali.

Pak si koupil pro zahřátí
dršťkovou a k ní housku
u Václava Lepše a domů
pár jitrnic a jelit kousků.

Od bab jablka a housky,
hrušky, křížaly, ořechy.
Půlku čisté u Tošovských,
dětem marcipánu kousky.

V adventě dny bývají krátké,
proto Jirka si popílí,
aby brzo došel domů.
Bude tma za malou chvíli.

Spěchá Jirka, spěchá domů,
prošlapává závěje.
Že se dnes zavděčí Kačce,
vpřed ho žene naděje.

I prohlíží Kačka věci,

hleděl dnem i nocí stavu,
také o Kačce šeptaly
sousedky, že je v jiném stavu.

které Jirka pro ni koupil.
Mračí se a praví: Jirko,
ty aby jsi neprohloupil.

I chtěla na Hrádek zajít
různé věci nakupovat
na jarmark – už brzo bude
zas všelicos potřebovat.

To ony se zas kramářky
tobě osle hloupý smály,
že ti ze všeho nejhorší
hadry tak draho prodaly.

Že na Hrádku před Vánoci,
bývá jarmark křížalový,
to vám po celém okolí,
každé malé dítě poví.

Jako vždycky to nejhorší
vybrals věru také dnes,
takovým hlupákem se chlubit
může málokterá ves.

Strhla se však metelice,
že nebylo světa znáti.
V té psotě nemůže Kačka,
na ten jarmark se vydati.

Jíra na to klidně vnese:
pravdu milá Kačko máš,
svatá pravda je to všecko.
Co mi tuto povídáš.

Pokaždé jsem vybíraje,
to nejhorší sobě vzal,
tu smůlu mám od té doby,
co jsem TEBE – si vybral.

napsala: Hana Matějčková

Ve čtvrtém čtvrtletí letošního roku oslaví významné životní výročí naši spoluobčané:

12. říjen	pan Vladimír Špůr	Bohdašín	83 let
23. říjen	paní Milada Machatová	Bohdašín	89 let
24. října	pan Jan Flídr	Bohdašín	80 let
29. říjen	pan Josef Kačer	Bohdašín	86 let
29. listopad	pan Václav Rejthar	Bohdašín	80 let
1. prosinec	paní Vlasta Dyntarová	Bohdašín	86 let
3. prosinec	paní Drahomíra Hůlková	Bohdašín	75 let

Všem oslavencům přejeme všechno nejlepší, hlavně hodně zdraví a spokojenosti.

zpracovala: Jana Petrů

Desetiletý Pepíček : „ Už mne otravuje s vámi žít. Jste nudní. Odcházím. Budu žít sám, dělat co se mi líbí a co mne baví a můj život dostane smysl.“

U dveří se otočí: „Tati, nesnaž se mne zadržet.“, Tatínek: „Já tě nechci zadržet,“
tajenka má 11 písmen.

A	P	M	A	Ř	K	L	E	K	Y	I
Y	T	Á	K	A	A	J	M	P	Á	Č
D	J	A	D	L	R	K	A	P	I	E
C	R	CH	M	E	U	T	G	D	Y	Z
S	E	A	K	Č	E	Z	I	L	S	A
M	R	L	D	V	E	Ř	E	K	T	CH
Y	O	Š	A	N	E	B	E	A	L	U
N	M	S	Z	V	A	L	O	M	S	B
T	A	Y	K	V	CH	T	Á	N	E	S
S	M	Y	K	Y	O	U	S	A	U	N
O	Y	A	O	K	T	Á	CH	U	L	S

AKÁTY
ARTIKL
CHUCHVALEC
KLEKY
MOSKYT
ŘEMEN
SLIZEČKA
SMYKY
UCHAZEČI

AKVABELY
ENZYM
KAMNA
KŘAMPA
OMAMY
ŘIDIČ
SLUCHÁTKO
STANDARD
VČELAŘ

ALMARY
ETAPY
KAPIE
MAGIE
OSTNY
SENÁT
SMOLA
ŠLACHA

Přejeme všem občanům Bohdašína, Rokole, Vanovky i Bydla pohodový podzim a zimu, dobrou náladu a hlavně pevné zdraví.

Redakce

Toto číslo bylo vydáno 15. 10. 2022 v počtu 100 ks.

Vaše příspěvky, postřehy a náměty do dalších novin můžete odevzdávat na OÚ, nebo na petru.jana.29@seznam.cz.